

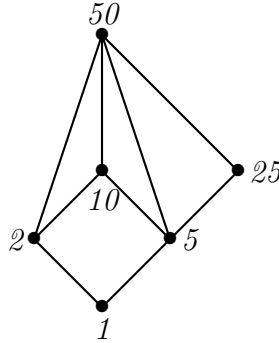
Zad.1

Treść.

a) Wyznaczyć rangę elementu 50 w zbiorze częściowo uporządkowanym $(\mathbb{N}, |)$.

Rozwiązanie.

Na początek przypomnijmy definicję rangi. **Rangę** elementu a nazywamy maksymalną długość łańcucha w przedziale $(\leftarrow, a]$ (gdzie $(\leftarrow, a] = \{x \in X : x \leq a\}$) i oznaczamy $r(a)$. Z kolei **długość łańcucha** wynosi $|L| - 1$, gdzie $|L|$ oznacza ilość punktów w łańcuchu. Aby wyznaczyć rangi elementów w jakimkolwiek zbiorze najlepiej narysować sobie diagram Hassego obrazujący zachodzące relacje przy elemencie, którego rangę musimy wyliczyć.

W tym przykładzie mamy dwa maksymalne łańcuchy o długości 3, zatem $r(50) = 3$.

Treść.

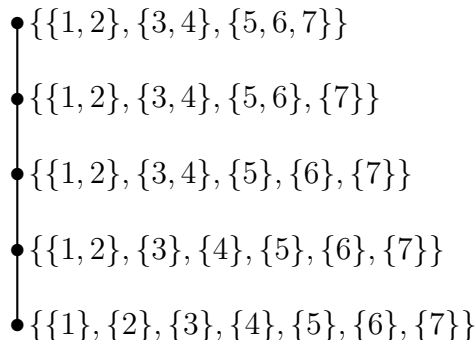
b) Wyznaczyć rangę elementu $\{\{1, 2\}, \{3, 4\}, \{5, 6, 7\}\}$ w zbiorze podziałów zbioru $\{1, 2, \dots, 7\}$ z relacją zawierania \subseteq .

Rozwiązanie.

W tym przykładzie oczywiście możnaby narysować diagram Hassego, jednak byłby on bardzo złożony z racji faktu, że naszym zbiorem są podziały zbioru. Zauważmy, że potrzebna nam długość najdłuższego łańcucha łączącego nasz podział zbioru, którego rangę wyliczamy z najdrobniejszym podziałem, który w tym przypadku wygląda następująco:

$$\{\{1\}, \{2\}, \{3\}, \{4\}, \{5\}, \{6\}, \{7\}\}$$

Najdłuższy łańcuch łączący musi być konstruowany tak, aby w każdym z jego elementów łączyć ze sobą tylko dwa zbiory, a nie więcej. Oczywiście takich łańcuchów jest wiele, gdyż możemy np. połączyć na początku zbiory $\{1\}, \{2\}$ w zbiór $\{1, 2\}$, lecz możemy równie dobrze połączyć $\{4\}, \{5\}$ w zbiór $\{4, 5\}$. Poniżej prezentujemy wycinek z diagramu Hassego z jednym z możliwych łańcuchów maksymalnych.

Jak widać $r(\{\{1, 2\}, \{3, 4\}, \{5, 6, 7\}\}) = 4$.

Zad.2

Treść. Mamy dany zbiór $X = \{1, 2, \dots, 11\}$ oraz dwa podziały zbioru

$$\pi = \{\{1\}, \{2, 3\}, \{4\}, \{5, 6\}, \{7\}, \{8, 9\}, \{10\}, \{11\}\}$$

$$\sigma = \{\{1\}, \{3\}, \{2, 4\}, \{5, 6\}, \{7\}, \{8, 9, 10\}, \{11\}\}$$

Wyznaczyć $\pi \wedge \sigma$ oraz $\pi \vee \sigma$.

Rozwiązanie.

Musimy znaleźć $\pi \wedge \sigma$ czyli infimum oraz $\pi \vee \sigma$ czyli supremum obydwu tych podziałów. Infimum stanowić będzie podział drobniejszy od obydwu z wyżej wymienionych, ale jednocześnie będzie to musiał być możliwie "najgrubszy" podział zawierający się zarówno w π jak i w σ . Przedstawimy teraz z czego będzie się on składał. Zbiór $\{1\}$ powtarza się w obu podziałach, zatem on pozostaje, następnie badamy $\{2, 3\}$ i $\{4\}$ z π i $\{3\}$ i $\{2, 4\}$ z σ . Nie ma żadnych wspólnych zbiorów, zatem musimy rozbić je na zbiory jednoelementowe $\{2\}, \{3\}, \{4\}$, kolejny jest zbiór $\{5, 6\}$ powtarzający się w π i w σ , zatem i on zostaje w infimum. Potem badamy $\{7\}, \{8, 9\}, \{10\}$ z π i $\{7\}, \{8, 9, 10\}$ z σ , zauważamy, że wspólny jest jedynie podzbiór $\{8, 9\}$, zatem jego zostawiamy w całości, a resztę rozbijamy $\{7\}, \{10\}$. Na koniec dołączamy wspólny element $\{11\}$. W sumie mamy

$$\pi \wedge \sigma = \{\{1\}, \{2\}, \{3\}, \{4\}, \{5, 6\}, \{7\}, \{8, 9\}, \{10\}, \{11\}\}$$

Z supremum sytuacja będzie analogiczna, lecz w drugą stronę. Poszukiwać będzie podziału "grubszego" od π i od σ , lecz możliwie najdrobniejszego zawierającego w sobie podziały π i σ . Oczywiście $\{1\}$ jest w obu zbiorach takie samo, jednak dla $\{2, 3\}, \{4\}$ z π i $\{3\}, \{2, 4\}$ z σ jedynym nadzbiorem zawierającym je jest $\{2, 3, 4\}$, następnie jest $\{5, 6\}$ z zarówno π jak i σ , podobnie sytuacja ma się ze zbiorem $\{7\}$. Dla zbiorów $\{8, 9\}, \{10\}$ z π i $\{8, 9, 10\}$ z σ jedynym nadzbiorem jest $\{8, 9, 10\}$. Na koniec jak poprzednio dodajemy $\{11\}$. Reasumując mamy

$$\pi \vee \sigma = \{\{1\}, \{2, 3, 4\}, \{5, 6\}, \{7\}, \{8, 9, 10\}, \{11\}\}$$

Na koniec prezentujemy istotną uwagę przydatną do sprawdzenia poprawności wyliczenia infimum i supremum.

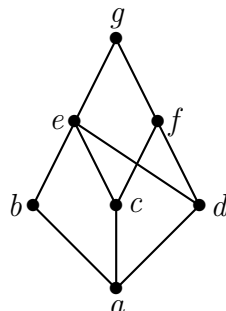
"Infimum dwóch elementów zawiera się w nich obydwu, a supremum dwóch elementów zawiera je obydwu."

– Piotr Mikula, *Komplety Zabrzeńskie*

Zad.3

Treść.

Dla podanego diagramu Hassego wyznaczyć macierz wartości funkcji Möbiusa.

Rozwiązanie.

Na początku ustalmy wymiar naszej macierzy, mamy 7 elementów, zatem $M(\mu)$ będzie wymiaru 7×7 . Kolejność ustawiania elementów zarówno w wierszach jak i w macierzach niech będzie alfabetyczna (czyli a, b, c, d, e, f, g). Elementy pod przekątną macierzy od razu wypełniamy zerami, gdyż kierujemy się zasadą, że $M(\mu)[i, j] = \mu(i, j)$, a z postaci wzoru funkcji Möbiusa wiemy, że występują tam tylko nierówności \leq (nie ma w drugą stronę \geq). Stąd mamy

$$\begin{bmatrix} 0 & & & & & & \\ 0 & 0 & & & & & \\ 0 & 0 & 0 & & & & \\ 0 & 0 & 0 & 0 & & & \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & & \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Kolejną ważną rzeczą jest fakt, że $\mu(x, x) = 1$ dla $x \in P$. Zatem przekątna składa się z samych jedynek. Dokładamy ją do macierzy i uzyskujemy

$$\begin{bmatrix} 1 & & & & & & \\ 0 & 1 & & & & & \\ 0 & 0 & 1 & & & & \\ 0 & 0 & 0 & 1 & & & \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & & \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Teraz zajmiemy się elementami sąsiednimi. Aby wyliczyć ich wartość jak i wartości na pozostałych punktach przypomnijmy wzór na funkcję Möbiusa

$$\sum_{z \in [x, y)} \mu(z, y) = -1$$

lub alternatywnie

$$\sum_{z \in (x, y]} \mu(x, z) = -1$$

Korzystając ze wzoru pierwszego, gdy mamy $x < \cdot y$ w przedziale $[x, y)$ znajduje się wyłącznie $z = x$, zatem $\mu(z, y) = \mu(x, y) = -1$, co informuje nas, że zawsze funkcja Möbiusa pomiędzy sąsiednimi punktami przyjmować będzie wartości -1 . W naszym grafie są to punkty $a - b, a - c, a - d, b - e, c - e, d - e, c - f, d - f, e - g, f - g$. Uzupełniamy macierz wartościami -1 na tych punktach.

$$\begin{bmatrix} 1 & -1 & -1 & -1 & & & \\ 0 & 1 & & & -1 & & \\ 0 & 0 & 1 & & -1 & -1 & \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & -1 & \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Kolejną prostą rzeczą są elementy nieporównywalne, na których wartości podobnie jak na elementach pod przekątną wyniosą 0. U nas są to pary $b - c, c - d, b - d, b - f, e - f$. Uzupełniamy macierz zerami na tych punktach.

$$\begin{bmatrix} 1 & -1 & -1 & -1 & & & \\ 0 & 1 & 0 & 0 & -1 & 0 & \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -1 & -1 & \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & -1 & \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

To tyle z banalów. Pozostałe wartości wyliczyć musimy korzystając ze wzoru. Rozpiszemy metodę podstepowania dla $\mu(a, e)$. Przypomnijmy wzór

$$\sum_{z \in (a, e]} \mu(a, z) = -1$$

Zauważmy, że

$$\sum_{z \in [a, e]} \mu(a, z) = \sum_{z \in (a, e]} \mu(a, z) + \mu(a, a) = -1 + 1 = 0$$

Zatem rozpisując mamy

$$\underbrace{\mu(a, a)}_1 + \underbrace{\mu(a, b)}_{-1} + \underbrace{\mu(a, c)}_{-1} + \underbrace{\mu(a, d)}_{-1} + \mu(a, e) = 0$$

Przerzucając wynik na drugą stronę uzyskujemy

$$\mu(a, e) = 2$$

Analogicznie rozpisujemy pozostałe przypadki.

$$\mu(a, f) = -(\underbrace{\mu(a, a)}_1 + \underbrace{\mu(a, c)}_{-1} + \underbrace{\mu(a, d)}_{-1}) = -(-1) = 1$$

$$\mu(b, g) = -(\underbrace{\mu(b, b)}_1 + \underbrace{\mu(b, e)}_{-1}) = 0$$

$$\mu(d, g) = -(\underbrace{\mu(d, d)}_1 + \underbrace{\mu(d, e)}_{-1} + \underbrace{\mu(d, f)}_{-1}) = -(-1) = 1$$

$$\mu(c, g) = -(\underbrace{\mu(c, c)}_1 + \underbrace{\mu(c, e)}_{-1} + \underbrace{\mu(c, f)}_{-1}) = -(-1) = 1$$

$$\mu(a, g) = -(\underbrace{\mu(a, a)}_1 + \underbrace{\mu(a, b)}_{-1} + \underbrace{\mu(a, c)}_{-1} + \underbrace{\mu(a, d)}_{-1} + \underbrace{\mu(a, e)}_2 + \underbrace{\mu(a, f)}_1) = -1$$

Pozostaje nam tylko uzupełnić macierz wyliczonymi wartościami.

$$\begin{bmatrix} 1 & -1 & -1 & -1 & 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -1 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Zad.4

Treść.

Niech (X, \leq) będzie zbiorem częściowo uporządkowanym, lokalnie skończonym. Wyznaczyć splot $\eta * \kappa$ i opisać słowami uzyskany wynik.

Rozwiązanie.

Na początku zapiszemy postacie funkcji η i κ

$$\eta(x, y) = \begin{cases} 1, & \text{gdy } x \leq y \wedge x \neq y \\ 0, & \text{w przeciwnym przypadku} \end{cases} \quad \kappa(x, y) = \begin{cases} 1, & \text{gdy } x < y \\ 0, & \text{w przeciwnym przypadku} \end{cases}$$

Przypomnijmy definicję splotu dwóch funkcji.

$$(f * g)(x, y) = \sum_{x \leq z \leq y} f(x, z) \cdot g(z, y)$$

W naszym przypadku mamy zatem

$$(\eta * \kappa)(x, y) = \sum_{x \leq z \leq y} \eta(x, z) \cdot \kappa(z, y)$$

Skupmy się na funkcji κ . Jej wartość jest równa 1 tylko, gdy z jest bezpośrednim poprzednikiem y , w innych przypadkach zeruje ona iloczyn. Funkcja η z kolei jest równa 1 na elementach mniejszych od, ale nie równych z . Konkluzja jest taka, że wartość splotu tych dwóch funkcji daje nam ilość bezpośrednich poprzedników elementu y , ale wykluczając 2-elementowe łańcuchy.

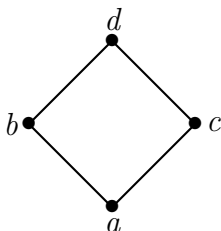
Przykłady obrazujące działanie splotu $(\eta * \kappa)$:

- Łańcuch

$$(\eta * \kappa)(a, d) = \sum_{a \leq z \leq d} \eta(a, z) \cdot \kappa(z, d) = \underbrace{\eta(a, a)}_0 \cdot \underbrace{\kappa(a, d)}_0 + \underbrace{\eta(a, b)}_1 \cdot \underbrace{\kappa(b, d)}_0 + \underbrace{\eta(a, c)}_1 \cdot \underbrace{\kappa(c, d)}_1 + \underbrace{\eta(a, d)}_1 \cdot \underbrace{\kappa(d, d)}_0 = 1$$

- Kilka poprzedników

$$(\eta * \kappa)(a, d) = \sum_{a \leq z \leq d} \eta(a, z) \cdot \kappa(z, d) = \underbrace{\eta(a, a)}_0 \cdot \underbrace{\kappa(a, d)}_0 + \underbrace{\eta(a, b)}_1 \cdot \underbrace{\kappa(b, d)}_1 + \underbrace{\eta(a, c)}_1 \cdot \underbrace{\kappa(c, d)}_1 + \underbrace{\eta(a, d)}_1 \cdot \underbrace{\kappa(d, d)}_0 = 2$$

- Łańcuch 2-elementowy

$$(\eta * \kappa)(a, b) = \sum_{a \leq z \leq b} \eta(a, z) \cdot \kappa(z, b) = \underbrace{\eta(a, a)}_0 \cdot \underbrace{\kappa(a, b)}_1 + \underbrace{\eta(a, b)}_1 \cdot \underbrace{\kappa(b, b)}_0 = 0$$

Zad.5

Treść.

Niech P będzie zbiorem częściowo uporządkowanym, lokalnie skończonym. Określamy zbiór

$$\text{Int}(P) = \{[a, b] : a, b \in P, a \leq b\} \cup \{\emptyset\}$$

Wykazać, że $(\text{Int}(P), \subseteq)$ jest zbiorem częściowo uporządkowanym oraz że jest zbiorem lokalnie skończonym.

Rozwiązanie.

Powiem szczerze, że to zadanie jest bardzo "mętne" i że poprawność tego rozwiązania nie jest potwierdzona. Kierowałem się głównie intuicją. Na początek musimy sprawdzić czy zbiór $(\text{Int}(P), \subseteq)$ jest częściowo uporządkowany. Musimy zatem sprawdzić czy relacja \subseteq na tym zbiorze jest **zwrotna**, **antysymetryczna** i **przechodnia**.

- **Zwrotność**

Musimy pokazać

$$\forall_{x \in \text{Int}(P)} x \subseteq x$$

Zastanówmy się jakiej postaci są elementy z $\text{Int}(P)$. Są to albo przedziały postaci $[a, b]$ albo zbiór pusty \emptyset . Zatem rozważamy dwa przypadki

- $x = [a, b]$
Wtedy $[a, b] \subseteq [a, b] \quad \checkmark$
- $x = \emptyset$
Wtedy $\emptyset \subseteq \emptyset \quad \checkmark$

Zatem relacja jest zwrotna.

- **Antysymetria**

Musimy pokazać

$$\forall_{x, y \in \text{Int}(P)} x \subseteq y \wedge y \subseteq x \Rightarrow x = y$$

Tutaj też należy rozważyć dokładnie $2^2 = 4$ przypadki wyboru elementów x i y .

- $x = [a, b] \quad y = [c, d]$
Wtedy $[a, b] \subseteq [c, d] \wedge [c, d] \subseteq [a, b] \Rightarrow [a, b] = [c, d] \quad \checkmark$
- $x = [a, b] \quad y = \emptyset$ i $x = \emptyset \quad y = [a, b]$ - przypadki niemożliwe (pustospelnione (?))
Rozpisując $\underbrace{[a, b] \subseteq \emptyset}_{\text{niemożliwe}} \wedge \emptyset \subseteq [a, b] \Rightarrow \underbrace{[a, b] = \emptyset}_{\text{niemożliwe}}$ oraz w drugim przypadku symetrycznie.

Te przypadki rozpoczynają całą serię sytuacji, gdy mamy w warunku zawieranie się przedziału w zbiorze pustym co jest sytuacją niemożliwą, bo przedział postaci $[a, b]$ zawsze ma w sobie chociaż jeden element, a zbiór pusty nie ma żadnego. Zatem taki przypadek jest niemożliwy do osiągnięcia.

- $x = \emptyset \quad y = \emptyset$
Wtedy $\emptyset \subseteq \emptyset \wedge \emptyset \subseteq \emptyset \Rightarrow \emptyset = \emptyset \quad \checkmark$

Zatem widzimy, że relacja jest antysymetryczna.

- **Przechodność**

Musimy pokazać

$$\forall_{x, y, z \in \text{Int}(P)} x \subseteq y \wedge y \subseteq z \Rightarrow x \subseteq z$$

Najgorszy przypadek, musimy rozważyć $2^3 = 8$ możliwości wyboru $x, y, z \in \text{Int}(P)$

- $x = [a, b] \quad y = [c, d] \quad z = [e, f]$
Wtedy $[a, b] \subseteq [c, d] \wedge [c, d] \subseteq [e, f] \Rightarrow [a, b] \subseteq [e, f] \quad \checkmark$
- $x = [a, b] \quad y = [c, d] \quad z = \emptyset$ - przypadek niemożliwy
Wtedy $[a, b] \subseteq [c, d] \wedge \underbrace{[c, d] \subseteq \emptyset}_{\text{niemożliwe}} \Rightarrow \underbrace{[a, b] \subseteq \emptyset}_{\text{niemożliwe}}$
- $x = [a, b] \quad y = \emptyset \quad z = [c, d]$ - przypadek niemożliwy, patrz powyżej

- $x = [a, b] \quad y = \emptyset \quad z = \emptyset$ - przypadek niemożliwy, patrz powyżej
- $x = \emptyset \quad y = [a, b] \quad z = [c, d]$
Wtedy $\emptyset \subseteq [a, b] \wedge [a, b] \subseteq [c, d] \Rightarrow \emptyset \subseteq [c, d] \quad \checkmark$
- $x = \emptyset \quad y = \emptyset \quad z = [a, b]$
Wtedy $\emptyset \subseteq \emptyset \wedge \emptyset \subseteq [a, b] \Rightarrow \emptyset \subseteq [a, b] \quad \checkmark$
- $x = \emptyset \quad y = \emptyset \quad z = \emptyset$
Wtedy $\emptyset \subseteq \emptyset \wedge \emptyset \subseteq \emptyset \Rightarrow \emptyset \subseteq \emptyset \quad \checkmark$
- $x = \emptyset \quad y = [a, b] \quad z = \emptyset$ - przypadek niemożliwy, patrz przypadki wyżej

Relacja jest zwrotna, antysymetryczna i przechodnia, a zatem jest zbiór $(Int(P), \subseteq)$ jest zbiorem częściowo uporządkowanym.

Pozostaje zagadnienie lokalnej skończoności. Rozpiszmy na początek postać przedziału z $Int(P)$ o dwóch końcach będących przedziałami.

$$[[a, b], [y, z]] = \{[c, d] : [a, b] \subseteq [c, d] \wedge [c, d] \subseteq [y, z]\}$$

Zauważmy, że na mocy założenia o zbiorze P przedziały $[a, b], [y, z]$ są skończone. Czyli zawierają one skończoną ilość elementów, które mogą być początkami/końcami przedziałów $[c, d]$. Stąd wiemy że długość przedziału w $Int(P)$ też jest skończona. Poniżej prezentujemy przykład obrazujący te zależności.

Przykład:

Niech $P = \mathbb{Z}$, ustalmy w nich dwa przedziały $[1, 3] = \{1, 2, 3\}$ oraz $[0, 4] = \{0, 1, 2, 3, 4\}$. Są to dobrzy kandydaci na granicę przedziału w $Int(P)$. Rozpiszmy przedział o takich końcach.

$$[[1, 3], [0, 4]] = \{[c, d] : [1, 3] \subseteq [c, d] \wedge [c, d] \subseteq [0, 4]\} = \{[1, 3], [1, 4], [0, 3], [0, 4]\}$$

Zatem

$$|[[1, 3], [0, 4]]| < \infty$$

W przypadku gdy lewą granicę przedziału stanowi \emptyset , a prawą przedział $[y, z]$ to sytuacja wygląda następująco.

$$[[\emptyset, [y, z]] = \{[c, d] : \emptyset \subseteq [c, d] \wedge [c, d] \subseteq [y, z]\}$$

Pierwszy warunek w koniunkcji jest zawsze spełniany, a z drugim sytuacja ma się identycznie jak w przypadku dwóch przedziałów omawianej powyżej. Istotne jest założenie lokalnej skończoności zbioru P , a co za tym idzie $|[y, z]| < \infty$, stąd

$$|[[\emptyset, [y, z]]| < \infty$$

Sytuacja ostatnia czyli przedział postaci $[[a, b], \emptyset]$ jest niemożliwa (zbiór pusty nie może zawierać w sobie żadnego przedziału). Zatem zbiór $(Int(P), \subseteq)$ jest lokalnie skończony.

Dodatek dla Paulinii (i nie tylko)

Przegląd najważniejszych funkcji z algebry incydencji:

- $\mu(x, x) = 1 \quad \sum_{z \in [x, y]} \mu(z, y) = -1 \text{ lub } \sum_{z \in (x, y]} \mu(x, z) = -1$

- $\delta(x, y) = \begin{cases} 1, & x = y \\ 0, & x \neq y \end{cases}$

- $\zeta(x, y) = \begin{cases} 1, & x \leq y \\ 0, & \text{w przeciwnym przypadku} \end{cases}$

- $\lambda(x, y) = \begin{cases} 1, & x = y \text{ lub } x < \cdot y \\ 0, & \text{w przeciwnym przypadku} \end{cases}$

- $\kappa(x, y) = \begin{cases} 1, & x < \cdot y \\ 0, & \text{w przeciwnym przypadku} \end{cases}$

- $\eta(x, y) = \begin{cases} 1, & x < y \\ 0, & \text{w przeciwnym przypadku} \end{cases}$

Przejdźmy do kilku istotnych splotów funkcji wyżej wymienionych. W zadaniu 4 rozważaliśmy splot $(\eta * \kappa)$. Teraz rozważymy dodatkowo 3 inne i opiszemy co oznaczają.

1. $(\zeta * \zeta)(x, y)$

$$(\zeta * \zeta)(x, y) = \sum_{x \leq z \leq y} = \zeta(x, z) \cdot \zeta(z, y)$$

Składnik $\zeta(x, z)$ daje jedynkę, gdy $x \leq z$, z kolei składnik $\zeta(z, y)$ daje jedynkę, gdy $z \leq y$, zatem iloczyn tych dwóch składników jest jedynką dla $x \leq z \leq y$ co oznacza, że wartość splotu oznacza długość przedziału $[x, y]$

$$(\zeta * \zeta)(x, y) = |[x, y]|$$

2. $(\kappa * \zeta)(x, y)$

$$(\kappa * \zeta)(x, y) = \sum_{x \leq z \leq y} = \kappa(x, z) \cdot \zeta(z, y)$$

Składnik $\kappa(x, z)$ jest jedynką tylko, gdy z jest bezpośrednim następnikiem x , składnik $\zeta(z, y)$ jest mniej istotny, gdyż on jest zawsze jedynką. Zatem iloczyn jest jedynką, gdy z jest bezpośrednim następnikiem x czyli splotu oznacza ilość bezpośrednich następników elementu x .

3. $(\zeta * \kappa)(x, y)$

$$(\zeta * \kappa)(x, y) = \sum_{x \leq z \leq y} = \zeta(x, z) \cdot \kappa(z, y)$$

Składnik $\zeta(x, z)$ jest zawsze jedynką, zatem o tym kiedy iloczyn będzie jedynką decyduje składnik $\kappa(z, y)$, który jest jedynką, gdy z jest bezpośrednim poprzednikiem y , stąd wartość splotu wyraża ilość bezpośrednich poprzedników elementu y .

Dodatek II

Ranga w $(\mathbb{N}, |)$

Dopisałem kilka istotnych wg mnie rzeczy. W zadaniu 1 z kolokwium musieliśmy wyliczać rangę elementu, nie było to trudne, gdyż chodziło o element 50, którego rangę wyliczyliśmy na podstawie diagramu

Hassego. Co jeśli mieliśmy jakiś większy element np. 672? Wtedy diagram byłby ogromny, jednak istnieje wzór na wyliczanie rangi elementu w zbiorze $(\mathbb{N}, |)$. Aby go uzyskać musimy mieć rozkład liczby, której rangę liczymy

$$x = p_1^{k_1} \cdot \dots \cdot p_n^{k_n}$$

Wtedy

$$r(x) = k_1 + \dots + k_n$$

W zadaniu pierwszym $r(50) = 3$. Czy nasz wzór potwierdza tę wartość?

$$50 = 2^1 \cdot 5^2$$

A zatem

$$r(50) = k_1 + k_2 = 1 + 2 = 3$$

Teraz z łatwością wyliczymy rangę elementu 672

$$672 = 2^5 \cdot 3^1 \cdot 7^1$$

Zatem

$$r(672) = k_1 + k_2 + k_3 = 5 + 1 + 1 = 7$$

Infimum i supremum w $(\mathbb{N}, |)$

Kolejną istotną rzeczą związaną ze zbiorem $(\mathbb{N}, |)$ jest postać infimum i supremum w tym zbiorze. Niech $x = p_1^{x_1} \cdot \dots \cdot p_n^{x_n}$ i $y = p_1^{y_1} \cdot \dots \cdot p_n^{y_n}$

$$x \wedge y = NWD(x, y) = \prod_{i=1}^n p_i^{\min\{x_i, y_i\}}$$

$$x \vee y = NWW(x, y) = \prod_{i=1}^n p_i^{\max\{x_i, y_i\}}$$

Postać tych działań może posłużyć między innymi do pokazania, że zbiór $(\mathbb{N}, |)$ jest kratą dystrybutywną.

Krata dystrybutywna - warunki równoważne

A propos krat dystrybutywnych interesujące jest zadanie, w którym pokazać należy równoważność pomiędzy dwoma warunkami koniecznymi na bycie kratą dystrybutywną.

$$x \vee (y \wedge z) = (x \vee y) \wedge (x \vee z) \iff x \wedge (y \vee z) = (x \wedge y) \vee (x \wedge z)$$

Udowodnimy te równoważności w jedną ze stron.

(\Rightarrow)

Założmy, że

$$x \vee (y \wedge z) = (x \vee y) \wedge (x \vee z)$$

Zacznijmy rozpisywanie od prawej strony równości, która mamy wykazać.

$$\begin{aligned}
 (x \wedge y) \vee (x \wedge z) &= (x \wedge y) \vee x \wedge ((x \wedge y) \vee z) = \\
 &= x \wedge (z \vee (x \wedge y)) = \\
 &= x \wedge ((z \vee x) \wedge (z \vee y)) = \\
 &= (x \wedge (z \vee x)) \wedge (z \vee y) = x \wedge (y \vee z)
 \end{aligned}$$

Dowód w drugą stronę jest analogiczny. Do wyjaśnienia pozostaje jednak czemu $(x \wedge y) \vee x = x$ oraz $x \wedge (z \vee x) = x$. Pokażemy rozumowanie dla pierwszej równości. Załóżmy, że $x > y$. Wtedy $x \wedge y = y$ a wtedy $y \vee x = x$, z kolei jeśli $x < y$ to $x \wedge y = x$ i $x \vee x = x$. Czyli za każdym razem wychodzi x . (Pamiętam, że były jeszcze jakieś rozważania dla nieporównywalnych na zajęciach, lecz uważam, że są one mniej istotne).

Współczynniki Gaussa

Współczynnikiem Gaussa nazywamy ilość k -wymiarowych podprzestrzeni liniowych zawartych w przestrzeni \mathbb{F}_q^n i oznaczamy $\begin{bmatrix} n \\ k \end{bmatrix}_q$. Wartość ta wyliczamy na podstawie następującego wzoru.

$$\begin{bmatrix} n \\ k \end{bmatrix}_q = \frac{(q^n - 1)(q^{n-1} - 1) \cdot \dots \cdot (q^{n-k+1} - 1)}{(q^k - 1)(q^{k-1} - 1) \cdot \dots \cdot (q - 1)}$$

Przykładowym zadaniem z tym związanym może być przykładowo udowodnienie poniższej równości:

$$\begin{bmatrix} n \\ k \end{bmatrix}_q = \begin{bmatrix} n \\ n-k \end{bmatrix}_q$$

Rozpiszmy prawa stronę równości ze wzoru.

$$\begin{aligned}
 \begin{bmatrix} n \\ n-k \end{bmatrix}_q &= \frac{(q^n - 1)(q^{n-1} - 1) \cdot \dots \cdot (q^{n-(n-k)+1} - 1)}{(q^{n-k} - 1)(q^{n-k-1} - 1) \cdot \dots \cdot (q - 1)} = \\
 &= \frac{(q^n - 1)(q^{n-1} - 1) \cdot \dots \cdot (q^{k+1} - 1)}{(q^{n-k} - 1)(q^{n-k-1} - 1) \cdot \dots \cdot (q - 1)} = \\
 &= \frac{(q^n - 1)(q^{n-1} - 1) \cdot \dots \cdot (q^{n-k+1} - 1) \cdot (q^{n-k} - 1) \cdot \dots \cdot (q^{k+1} - 1)}{(q^{n-k} - 1) \cdot \dots \cdot (q^{k+1} - 1) \cdot (q^k - 1) \cdot \dots \cdot (q - 1)} = \\
 &= \frac{(q^n - 1)(q^{n-1} - 1) \cdot \dots \cdot (q^{n-k+1} - 1)}{(q^k - 1)(q^{k-1} - 1) \cdot \dots \cdot (q - 1)} = \begin{bmatrix} n \\ k \end{bmatrix}_q
 \end{aligned}$$